

RIKTLINJER FÖR SKÖTSEL AV DÖDVEDSMILJÖER

Introduktion

Död ved är en viktig komponent i skogar, trädklädda hagmarker och parker. Också i urbana miljöer är det av vikt att behålla så mycket dödvedsmiljöer som möjligt. Vi vet förhållandevis lite om förekomst och utbredning av vedlevande arter i dessa typer av habitat men många skyr inte urbana miljöer. Död ved nyttjas av en rad olika organismer såsom svamp, ryggradslösa djur och lägre växter. Nedbrytning av ved är också en naturlig process där näringsämnen frigörs och görs åtkomliga för högre växter, inklusive trädet själv.

Alla typer av död ved är värdefulla.

Död ved på marken

Några grundläggande principer:

- **Storlek och form.**

Ju större desto bättre, både när det gäller diameter och längd. Ju större vedstycket är desto mer värdefullt är det. Grövre grena och trädstammar bör endast kapas upp i så liten omfattning som möjligt, och helst inte alls.

- **Trädslag.**

Ved från inhemska trädslag, särskilt de som förekommer i det aktuella området, är bäst.

- **Ved med röta.**

Död ved som visar tecken på att rötprocessen har påbörjats bör alltid lämnas, och så intakt som möjligt.

- **Rotvältor och stubbar.**

Rotvältor efter nedfallna träd lämnas lämpligen som de är ifall de inte utgör en säkerhetsrisk. Stubbar lämnas lämpligen i marken om det inte finns motstående skötselintressen (exempelvis restaurering av gräs- eller hedmarker). Stubbar bör inte behandlas (såvida de inte utgörs av invasiva arter och om lokala regelverk så tillåter). Om de är uppsplittrade och ojämna bör de lämnas på detta sätt och inte "snyggas till" efter att de har fallit/fällts.

- **Position.**

I idealfallet bör all död ved lämnas där den har fallit. I praktiken kan detta ibland vara omöjligt.

- Vissa organismer föredrar öppna miljöer
- Vissa organismer föredrar ved i halv- eller helskugga.
- Död ved som faller i vatten lämnas helst.
- I idealfallet finns död ved i många olika situationer.

Om det blir nödvändigt att flytta eller ta bort veden följ nedanstående riktlinjer:

Flyttande eller borttagande av död ved

- **Borttagande**

Om det är nödvändigt att ta bort, flisa eller bränna den döda veden får den **inte** lämnas i området så att rötprocesser hinner påbörjas. Fälld eller nedfallen färsk ved måste tas bort innan slutet på april eller lämnas permanent. Om veden av någon anledning måste läggas upp i området innan borttagande måste den täckas med en presenning eller liknande (i idealfallet gör man även på samma sätt med timmer som lagras vid sågverk).

- **Flyttande**

Död ved flyttas i idealfallet till något ställe där den skulle kunna ha legat naturligt.

- Flytta så kort sträcka som möjligt.
- Bibehåll veden så intakt som möjligt.
- Flytta så fort som möjligt efter att veden har fallit/fällts.
- Låt det ligga på marken, inte ovanpå annan ved.
- Flytta till ställen nära nektarkällor (bra för många vedinsekter).
- Flytta till ställen nära annan död ved i längre framskridet stadium av nedbrytning (för att skapa kontinuerlig tillgång på habitat).